

Sallan kunta-
strategia 2015
s.3

Itä-Lapin kansanedustajat:
Markus, Eeva-Maria ja
Hanna s. 8-9

Hyvinvointia
Sallasta s.6

Salla-päivä edistämässä me-henkeä

Näin Salla-päivän lähestyessä nousee kahvipöytäkeskusteluihin tapahtuman vetovoima. Mikä ihme saa ihmiset kokoontumaan vuosi toisensa jälkeen Salla-päivän kaltaiseen kulttuuritapahtumaan? Mielipiteitä on varmaan yhtä monta kuin ihmisiä, mutta yhteistä niille on kuitenkin yhteenkuuluvuus. Kun tullaan Salla-päiville, kuulutaan joukkoon, jossa olevia yhdistää jokin. Tuo yhteenkuuluvuuden tunne luo hyvää oloa, ja niinpä tapahtumaan tullaan yhä uudestaan. Tänä kesänä jo 30. kerran. Millä konsteilla Salla-päivä on saatu säilymään hengissä näin pitkän aikaa, kun monet hyvät tapahtumat ovat kohdanneet elinkaarensa pään? Todellisuutta on, että joka vuosi tässä kesäkuun tienoilla, kun kaikki tuntuu olevan vielä auki ja kesken, ainakin järjestelijätaho pohtii, pidetäänkö seuraavana vuonna välivuosi. Tähän saakka loppulema 19.7. illansuussa on kuitenkin ollut, että tästä ei luovuta ikänä.

Hyvä tapahtuma houkuttelee ihmisiä aina. Jos uskoisin vetovoiman lakiin ja miksi en uskoisi, Salla-päivällä on vetovoimaa. Ihmiset haluavat tulla mieluisaan paikkaan ja mieluisten ihmisten luokse. Salla-päivän toimikunnan ja järjestelijätahon suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana on tuottaa mahdollisimman monelle mieluisa kokemus. Punaisena lankana on ajatus, että kun pyritään hyvään, saadaan vastavuoroisesti hyvää. Hyvin järjestetty tapahtuma viihdyttää ja vahvistaa ihmisten vastavuoroisuutta. Asenne ratkaisee aina, ja aina ei ole helppoa saada hyvän fiilistä, kun päivä on keskellä heinäkuuta ja edellyttää lukuisten ihmisten työpanosta.

Kun tapahtuman järjestäjät haluavat tehdä hyvän ja nautittavan tapahtuman, vedämme tapahtumaan ihmisiä, jotka aistivat hyvän fiiliksen ja saavat kokea tätä hyvää. Jos tapahtuman järjestäjät alkavat ärräämään, tuloksena on negatiivisia ajatuksia ja pahantuulisia ihmisiä, joiden vetovoima näkyy tapahtumassa kielteisenä tunneilmastona.

Salla on tunnettu kulttuuripitäjänä vuosikymmenten ajan, ja sekin on pohdituttanut ihmisiä, sillä täällä ei ole fyysisiä kulttuurilaitoksia kuten teatteria, oopperaa, balettia, taidemuseoita tai konserttisaleja. Täällä on kuitenkin paljon työtätekeviä, jotka kirjoittavat, soittavat, laulavat, näyttelevät, tanssivat ja keräävät paikallishistoriaa antaen kulttuurille osan elämästään. Luovatko erämaa, pitkät etäisyydet ja karut olosuhteet tarpeen kulttuurin tekemiseen ja paikallisiin kulttuuritapahtumiin osallistumiseen, vai periytykö kulttuurin tekeminen ja harrastaminen? Lukuisten tutkimusten mukaan kulttuurin harrastaminen on hyväksi ihmiselle. Se lisää hyvinvoinnin kokemuksia, edistää terveyttä ja estää muistisairauksia. Kulttuurin harrastajat elävät kaksi kolme vuotta pitempään ja ilmeisesti onnellisempina kuin kulttuuritapahtumia vieroksuvat televisiota katsovat sohvapaperunat. Osallistuminen ja kulttuurin harrastaminen edistävät terveyttä tehokkaammin kuin liikkuminen, laihduttaminen ja tupakoinnin lopettaminen.

Kulttuurin harrastaminen yksin, esim. lukeminen tai musiikin kuuntelu kotona, ei tuota niin myönteisiä vaikutuksia kuin yhdessä harrastaminen. Myönteinen vaikutus perustuukin sosiaalisuuteen, ei pelkkään kulttuuriin. Ihminen kaipaa muiden läsnäoloa ja voi yleensä paremmin muiden joukossa. Kulttuuritapahtumissa ihminen tuntee olevansa samanmielisten joukossa ja kuuluvansa tapahtuman yleisön muodostaman yhteisöön, "meihin", vaikka olisikin yksin liikkeellä.

Me-henki on periytyvä, mutta toivottavasti myös tarttuva ilmiö. Sosiaalista pääomaa tutkinut Markku.T. Hyyppä toteaa seuraavasti: "Vaikka suomalainen kulttuuri on omaleimaista ja monessa suhteessa säilyttämisen arvoista, niin ihmissuhdetaidoiltaan se on alkeellista. Kulttuuriamme leimaa individualismi, uhoaminen, uhmakkuus ja vieraan pelko, jotka eivät saisi tukahduttaa yhteisöllisyyttä. Voimme aloittaa nostamalla juhlat kunniaan, sillä arjen katkovat juhlat nostattavat mieltä. Sitä suomalaiset tarvitsevat ydinkulttuurinsa väärää yksilöllisyyttä ja kielteisyyttä korostavassa ilmapiirissä."

Siispä olet tervetullut juhlimaan ja ihastelemaan 30-vuotiasta Salla-päivää. Muistellaan menneitä, mukavia asioita, kuten sallalainen perinteisesti tekee, ja jätetään huomisen huolet huomiseksi. Olemme kovin kiinnostuneita kuulemaan kaikkien Sallan ystävien ideoita Sallan ja Salla-päivän kehittämiseksi. Muista siis vastata Salla-päivillä kyselyyn.

Marja Myllykangas

Kurrelian Posti

Saapas tässä oman laivan tuotiin kotirantaan aivan. Upea on laivan kuva veden pintaan heijastuva.

N:o 4
Lähtökuume turkissaan Tiku istuu purkissaan. Loistokeli vesillä, on aurinkokin esillä.

Kauko Kellokumpu

Valo ei ole hukassa, pesii kulleron kukassa; melkeinhan se pelätti, kun päivä yön selätti.

Yöttömässä yössä keijut ovat työssä; lakaisevat pilviä auringolle silmiä.

Keltainen on Lapin kulta, sen hehku on kuin tulta; siitä kukkaan väri suotu,

Keskellä yötä ja Lapin kesää kurre tuijotti auringon pesää. Tämähän on kuin satujen saari.

Hyvää juhannusta!

Päätoimittaja: Marja Myllykangas
marja.myllykangas@salla.fi

Juttuideat ja palautteet: kotosalla@salla.fi

Toimitussihteeri: Terttu Pohtila

Työryhmä: Kaisa Isojärvi, Terttu Pohtila, Eerika Tuomas, Marja Myllykangas, Kauko Kellokumpu, Sonja Aatsinki, Suvi Seppälä.

Kotosalla-logo: Kauko Kellokumpu

Taitto: Kaisa Isojärvi

Paino: Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani

Lehti ilmestyy: seuraavan kerran viikolla 27

Sallan kuntastrategia 2015

– Elinkelpoisten palvelualueiden kunta

Sallan kunnanvaltuusto hyväksyi Sallan kunnalle uuden kuntastrategian toukokuussa 2011. Uusi strategia on suunnitelma siitä, miten kunnan toiminta ja kunnan palvelut tullaan jatkossa toteuttamaan ja mihin suuntaan kunnallisia palveluita kehitetään. Strateginen toimintasuunnitelma ja visio on laadittu vuoteen 2015 asti. Tavoitteena on, että vuonna 2015 Sallan kunta on elinkelpoisten palvelualueiden kunta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus asua ja saada arkielämän peruspalveluita koko kunnan alueella, myös kylissä ja maaseudulla. Kokonaisuutena Sallan kunnan uusi strategia linjaa aiempaa enemmän kunnan palvelutuotantoa. Elinkelpoisuus tarkoittaa myös vireää elinkeinoelämää, tämän vuoksi palvelutuotannon lisäksi strategiassa huomiota on kiinnitetty myös elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Palvelualueet strategian toteuttamisen välineenä

Uuden kuntastrategian myötä Sallan kunta on jaettu neljään palvelualueeseen. Palvelualueita ovat kuntakeskus, Pohjois-Salla, Länsi-Salla ja Etelä-Salla. Kullakin palvelualueella on tiettyjä erityispiirteitä, jotka vaikuttavat kyseisen alueen palveluiden järjestämiseen. Jako ei tarkoita fyysisiä rajoja kuntalaisille palveluiden saatavuudessa, vaan kaikki kunnalliset palvelut ovat

edelleen kaikkien kuntalaisen käytössä. Palvelualuejaon avulla helpotetaan kunnan palvelutoiminnan johtamista ja kehittämistä, näin ollen myös palveluiden saatavuus ja laatu paranee.

Tavoitteena on, että kullakin palvelualueella on vähintään yksi kunnan ylläpitämä, fyysinen palvelupiste, joka toimii alueella tarjottavien palveluiden keskuksena. Fyysisen palvelupisteen lisäksi kaikilla palvelualueilla toimii kiertäviä palveluyksiköitä, kuten kotihoidon, kiinteistöhoitoon, tiestön kunnossapidon ja ruokapalveluiden yksiköitä. Näiden lisäksi palvelualueille tarjotaan kuntakeskuksesta käsin niin sanottuja kutsupalveluita, joilla tarkoitetaan esimerkiksi vaativimpia kiinteistöhoitoon tai rakentamiseen liittyviä palveluita ja kaavoitukseen tai maankäyttöön liittyviä palveluita.

Strategian kytkeminen osaksi jokapäiväistä työtä

Strategiassa määritellyt toimet kytketään osaksi kunnan jokavuotista talousarviosuunnittelua ja sitä kautta kunnan toimintasuunnittelua. Strategian toimeenpanosta vastaa kunnan virkamiehet yhteistyössä päättävien elinten kanssa. Tavoitteellinen toimintasuunnitelma ja strateginen visio luovat kunnalle paremmat mahdollisuudet myös ulkopuolisen rahoituksen saamiseen erilaisiin kehittämis- ja investointitoimiin.

Strategian myötä Sallan kunta panostaa aiempaa enemmän ennaltaehkäisevään työhön. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden seuranta tehostetaan. Tehokkaalla hyvinvoinnin ja terveyden seurannan avulla ehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttamista voidaan kohdentaa sinne missä tarve on. Ennaltaehkäisevät toimet tulevat hetkelisestään lisäämään kunnan henkilöstökustannuksia, mutta pitkällä aikavälillä hyvinvoin-

nin ja terveyden edistämiseen eteen tehty työ luo säästöjä kunnan kokonaistalouteen. Kun kuntalaiset voivat hyvin, myös kunta voi hyvin!

Lue koko strategia osoitteesta: www.salla.fi/kunnan_strategiat

Kansikuva:

”Vappuna vasa hangella”

Poron vasat syntyvät toukokuun aikana. Vasan leikko aloitetaan juhannukselta, jolloin vasat saavat korviinsa omistajansa merkin.

Halsualaiset keräävät tietoa evakoista

Halsualla on käynnistynyt Evakot-hanke, jonka tarkoituksena on kerätä evakkojen ja siirtolaisten henkilötiedot ja heidän asuinpaikkansa Halsualla.

Sallasta sijoitettiin Halsualle yli 650 henkilöä. Sallan kirjastoon on lähiaikoina tulossa haastattelupiste, jossa kirjaston kesätyöntekijät ottavat tietoja vastaan ja tekevät haastatteluja.

Haastatteluun kerätään evakkojen ja heidän kanssaan eläneiden muisteluja heidän Halsualla oloajastaan ja myöhemmistä elämäntilanteistaan.

Tarkoituksena on selvittää muun muassa, keitä oli missäkin talossa, millaiset olot olivat evakkoajaksi, miten evakkoihin suhtauduttiin ja miten erilaiset tavat ja murre koettiin puolin ja toisin.

Hanketyöntekijä Sinikka Junno muistuttaa, että tarkoituksena on kerätä muisteluja koko elämän kirjosta, haastattelujen ei tarvitse käsitellä vain myönteisiä asioita.

- Kaikenlainen materiaali on erittäin tervetullutta, kuten kirjeet, kuvat ja niiden kopiot, aikalaiskirjoitelmat ja haastattelut, Junno sanoo.

Henkilötietoja hankitaan yksityisiltä, sukututkijoilta, seurakunnilta ja kunnan ja mui-

den tahojen arkistoista.

Kirjeistä voi halutessaan jättää kopiointivaiheessa pois henkilökohtaisia kohtia. Myös haastatteluja voi antaa niin, että haastatellun nimeä ei kerrota haastattelun julkistamisen yhteydessä.

Evakot-hanke vastaa siitä, että toisia henkilöitä loukkaavaa tietoa ei julkaista.

Jos olet kiinnostunut tekemään haastattelun itse, kirjastosta ja sota- ja jälleenrakennusajan museolta saa haastattelurunkoja, jossa on mallikysymyksiä. Runko on tarkoitettu ohjeeksi, sitä ei ole välttämätöntä noudattaa. Hankkeella tuetaan paikallishistorian ja kulttuuriperinteen säilymistä. Aineistoa voidaan käyttää myös muuhun historian tutkimiseen. Valokuvista ja muusta materiaalista järjestetään myöhemmin näyttely.

Hanke alkoi viime vuoden joulukuussa ja päättyy vuoden 2012 kesäkuussa.

Tietoja, mahdollisia kirjeitä sota-ajalta tai niiden kopioita, kuvia ja muuta materiaalia voi toimittaa sähköpostiosoitteeseen evako.hanke@halsua.fi tai postitse Sinikka Junno, Pakolantie 8, 69510 Halsua. Lisätietoja antavat Sinikka Junno, p. 050 511 91 75 ja Matti Kojo, p. 044 50 89 887. (tp)

Raimo Salmijärvi eläkkeelle:

Lapset tarvitsevat rajoja ja rakkautta

Koulunjohtaja Raimo Salmijärvelle avautuivat eläkepäivät koulun päätyttyä kesäkuun alussa.
- Ehdin työskennellä alakoululla 37 vuotta, seitsemän vuotta oppilaana ja 30 opettajana, hän kertoo.

Syksyllä kouluun menevän tyttärentytär Selenan kuva työpöydällä on tuonut iloa Raimo Salmijärven työpäiviin.

Salmijärvi tuli alakoululle erityisopettajaksi vuonna 1981. Sitä ennen hän työskenteli Naruskalla luokanopettajana. Erityisopettajan työn lisäksi hän hoiti koulunjohtajan tehtäviä 12 vuotta.

1980-luvun koulunkäynnissä oli paljon samaa kuin nykyisessäkin, mutta oppilaita oli noin 250, yli kaksi kertaa enemmän kuin nykyisin.

Opetussuunnitelmat ovat muuttuneet moneen kertaan, ja opetusvälineistö on kehittynyt.

Salmijärvi kertoo, että levottomuus on lisääntynyt myös Sallan kouluissa.

- Kotien vaikeudet heijastuvat kouluun, hän toteaa. Suurin osa oppilaista voi hyvin, mutta osa voi huonosti, ja se näkyy muun muassa käytöshäiriöinä. Salmijärvi korostaa rajojen ja rakkauden merkitystä kotona. Jos niitä ei ole lapselle tarjolla, koulun on hyvin vaikea korjata tilannetta.

- Koulu ei pysty ottamaan kasvatusvastuuta, sen tulee olla kotona, Salmijärvi korostaa.

Oppilashuoltotyöhön kiinnitetään myös alakoululla nykyisin paljon huomiota.

- Työssä parasta on ollut opettajakunnan tuki vaikeina aikoina, Salmijärvi sanoo. Hän antaa kiitosta opettajanhuoneeseen hyvästä yhteistyöstä.

”Koulu ei pysty ottamaan kasvatusvastuuta, sen tulee olla kotona,” Salmijärvi korostaa.

Metsätyöt odottavat

Salmijärvellä ei ole vapaa-ajan ongelmia eläkepäivinä, sillä metsänhoitotöitä riittää kotitilalla Varpuselässä. Niitä hän on tehnyt tähänkin asti kesäisin.

- Talviaikaan voisi aloittaa tauolla olleen liikuntaharrastuksen, hän suunnittelee.

Jatkossa on enemmän aikaa myös kyläillä lasten luona. Vanhin tytär perheineen asuu Oulussa ja keskimäinen Köyliössä. Salmijärvellä on neljä lastenlasta: Jenina, Selena, Rene ja Tilda.

Salmijärvi ei juhlinut eläkkeelle jäämistään. Päättäjätöiden päivänä oli muuta syytä juhlaan: nuorin tytär kirjoitti ylioppilaaksi.

Salmijärvi kertoo jäävänsä kiittolisin mielin eläkkeelle. Hänen seuraajakseen, apulaisrehtoriksi, on valittu kolme vuotta sitten opettajaksi Sallaan tullut Jenni Kananen. (tp)

Yläkoulun päättäjäiset ..ja peruskoulun päättävien tulevaisuudensuunnitelmia.

”Suunnitelmissani on lähteä jatko-opiskelemaan lukioon ja sen jälkeen yliopistoon tai ammattikorkeakouluun. Valitsin lukion, koska minulla on motivaatiota opiskella asioita sekä lukion kautta pääsee opiskelemaan kaikkia aloja, jotka kiinnostavat minua. En tiedä vielä tarkkaan, että mikä ammatti olisi se oikea minulle ja tämä myös vaikutti jatkopaikkani valintaan. Tulevassa ammatissani olisi mukavaa, jos pääsisi käymään ulkomailla ja tienaisi mukavasti, olisi myös mukavaa, jos siinä olisi luovuutta vaativia haasteita. Minulle ei sopisi mikään toimistotyö, sillä tykkään elämyksistä ja ulkoilmasta, enkä myöskään jaksaisi istua kokopäivää koneella.”

”Peruskoulun loppumisen jälkeen pari päivää juhlimista ja töihin. Toivottavasti todistus näyttää sen verran hyvältä että pääsen jatko-opintoihin ensi syksynä sinne minne halusinkin. Amis kunnialla läpi ja sen jälkeen joko alan hommiin tai Norjaan kaivoksille ahkeroimaan ja tienamaan. Kirjojen pönttääminen ei voisi vähempää kiinnostaa tällä hetkellä, mutta ehkä sekin vaihe tulee vielä joskus vanhalla iällä. EHKÄ! Haaveilen hyvästä ammatista, omasta talosta ja hyvästä toimeentulosta.”

”Nyt peruskoulu on loppusuoralla. Olen lähdössä opiskelemaan rakennusalalle. Haaveenani on päästä eteenpäin opinnoissani ja haluan saavuttaa paljon. Peruskoulu loppuu 4.6 ja kesätyöt alkaa melkein heti. Kesätöiden jälkeen alkaa kunnan loma. Kesätöistä saa rahaa opiskeluun ja mahdollisesti asumiseen. Punnitsin yhdeksännen luokan puoleksavälissä eri mahdollisuuksia ja paikkoja jonne

lähtisin opiskelemaan. Vaihtoehtoja oli paljon: rakennusala, parturikampaajaa, lähihoitajaa, ja monia muita eri aloja tuli mietittyä. Lopulta kuitenkin päädyin rakennusalaan ja parturikampaajan alaan. Rakennusalan valitsin sen takia, koska olen kiinnostunut käsillä tekemisestä ja siitä, että saan jotain näkyvää aikaan. 16.6 sen näkee, minne sitä pääsee. Parturialan valitsin suurin piirtein samoista asioista.”

”Kun peruskoulu loppuu niin aion jatkaa opiskelua Kemijärvellä ammattikoulussa metsä-konekuskiksi. Koulutus on kolme vuotta pitkä. Sen jälkeen ehkä puutavara-auton kuljettajaksi ja luulisin, että tämä linja auttaa minua jollainlailla onnistumaan pääsemään kuljettajaksi. Sen jälkeen armeijaan, sitten töihin jommallekummalle ammatille. Aika näyttää, miten elämä kulkee.”

Salla menestyi lukiovertailuissa

Sallan lukiossa vietettiin lakkiaispäivää perinteisen juhlavasti. Ylioppilaslakin ja -to-distuksen sai 22 opiskelijaa.

Juhlaan toi iloa myös oppilaitoksen erinomainen menestys eri medioiden lukiovertailuissa.

- Tämänkeväisten kirjoitusten tulokset, kun lähtökohtana vertailulle oli pakollisten aineiden puoltoäänien keskiarvo, nosti Helsingin Sanomien teettämässä vertailussa lukiomme sijalle 39 kaikkien noin 405 lukion joukossa, mikä on paras tulos sinä aikana kun näitä listoja on tehty. Kiitos siitä tämän kevään abiturienteille, totesi lukionjohtaja Tapani Niskala juhlapuheessaan.

- Oltiinpa vertailujen merkityksestä mitä mieltä tahansa, aina sieltä kuitenkin tulee poimineeksi niitä myönteisiä signaaleja silloin kun niitä on tarjolla, ja tällä kertaa siihen on aihetta.

MTV 3:n vertailussa Sallan lukio sijoittui sijalle 116. Tulos perustuu kaikkien kirjoit-

tettujen aineiden puoltoäänien keskiarvoon. Myös näin mitattuna tulos on Sallan osalta tähänastisista paras.

Sallan lukion oppilasmäärä on kääntynyt nousuun; viime syksynä lukiossa aloitti 30 opiskelijaa. Yhteensä opiskelijoita oli lukuvuoden aikana 85.

Niskala palaa ruotsinlehtorin virkaan elokuun alusta, ja hänen seuraajakseen tulee lehtori Leena Hautajärvi.

Sallan lukion ylioppilaat vuonna 2011:

Ahola Riikka, Asiala Johanna, Aska Anssi, Hänninen Henri, Hänninen Juuso, Ikäläinen Juha, Jokelainen Tinja, Kallunki Mikko, Kantia Mirja, Kettunen Hanna, Kökkö Emma, Mikkola Veli-Matti, Myllykangas Netta, Saari Niklas, Salmijärvi Senja, Särkelä Anni-Riika, Tallqvist Hanna, Tuuha Kyösti, Virkkula Laura, Virkkula Sara ja Väisänen Anu. Aikuislinjalta ylioppilaaksi kirjoitti Harju Outi.

STIPENDIEN SAAJAT 4.6.2011

Koulun stipendit:

Eerika Hänninen 1A
Virve Onkamo 1A
Anton Vinogradov 1B
Anastasia Smirnova 1B
Hanna Rytönen 2A
Anni Tolppanen 2A
Victoria Stepankova 2B
Jevgeni Vologin 2B
Johanna Asiala 3A
Mirja Kantia 3A
Anni-Riika Särkelä 3B
Laura Virkkula 3B

Matemaattisten aineiden stipendi: Osuuspankin ryhtipalkinto
Senja Salmijärvi 3B Hanna Kettunen 3A

Helsingin Sanomien vsk: Teknologiateollisuuden
Hanna Kettunen 3A 100-vuotis säätiön stipendit:
Ruotsin kielen kirjapalkinto: Anssi Aska 3A
Laura Virkkula 3A Juuso Hänninen 3A

Kalle ja Liisa Ruokasen Saksan kielen kirjapalkinto
rahaston stipendit: Johanna Asiala 3A
Juha Ikäläinen 3A
Senja Salmijärvi 3B

Gaudeamus igitur

[Vanha sävelmä, 1788. Vanha juomalaulu. Osa säkeistöistä keskiajalta, suurin osa Christian Wilhelm Kindlebenin nuottikirjasta Studentlieder, 1781. Lähde Koulun laulukirja, Lauri Parviainen, WSOY, 1953, 349.]

1. ;: Gaudeamus igitur,
juvenes dum sumus; ;:
post jucundam juventutem,
post molestam senectutem
;: nos habebit humus! ;:

4. ;: Vivat academia,
vivant professores, ;:
vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet.
;: Semper sint in flore! ;:

Hyvää elämää etsimään

Mitä on hyvinvointi? Nykyihmisellä tuntuu olevan kaikkea aineellista hyvinvointia. Kaiken pitäisi olla hyvin – mutta ei sittenkään ole. Sallan kunnan hyvinvointivalmentajat ovat nyt valmiita auttamaan kuntalaisia löytämään oman hyvinvointinsa alla olevan vuosikellon toimien mukaan. Hyvinvointivalmentajien päätösseminaari 23.5 loi lähtötilanteen tulevaisuuden hyvinvoivalle Sallalle.

Koko Suomen ensimmäiset hyvinvointivalmentajat. - Tervetuloa joukolla tapahtumiimme! Eskola Erja (poliisilaitos), Hautaniemi Arja (lasten aamu- ja iltapäivätoiminta), Hoikkaniemi Heljä (lomakoti, innovaatioympäristöjen suunnittelu), Jussila Susanna (opettaja, myös kotitalousopetus), Kantola Hanna (työterveyshoitaja), Kovalainen Eija (kotipalvelu), Kunnari Merja (terveyskeskuksen vuodeosasto), Laurila Tuija (diabeteshoitaja), Mattila Ritva (kouluterveydenhoitaja), Mikkola Rauni (terveydenhoitaja), Onkamo Satu (Kinttalakoti, kehitysvammatyö), Pohtila Eija (Kinttalakoti, kehitysvammatyö), Rissanen Tuula (koulutoimisto, kansalaisopisto), Salminen Teija (4 H-yhdistys), Sipola Nina (kulttuuritoimenjohtaja, kansalaisopisto), Sipola Sari (opettaja, erityisopetus), Tuomas Eerika (Hyvinvointivalmennushanke), Vuorela Tuija (perhetyöntekijä, sosiaalitoimi), Ämmälä Maria (kulttuurisihteeri).

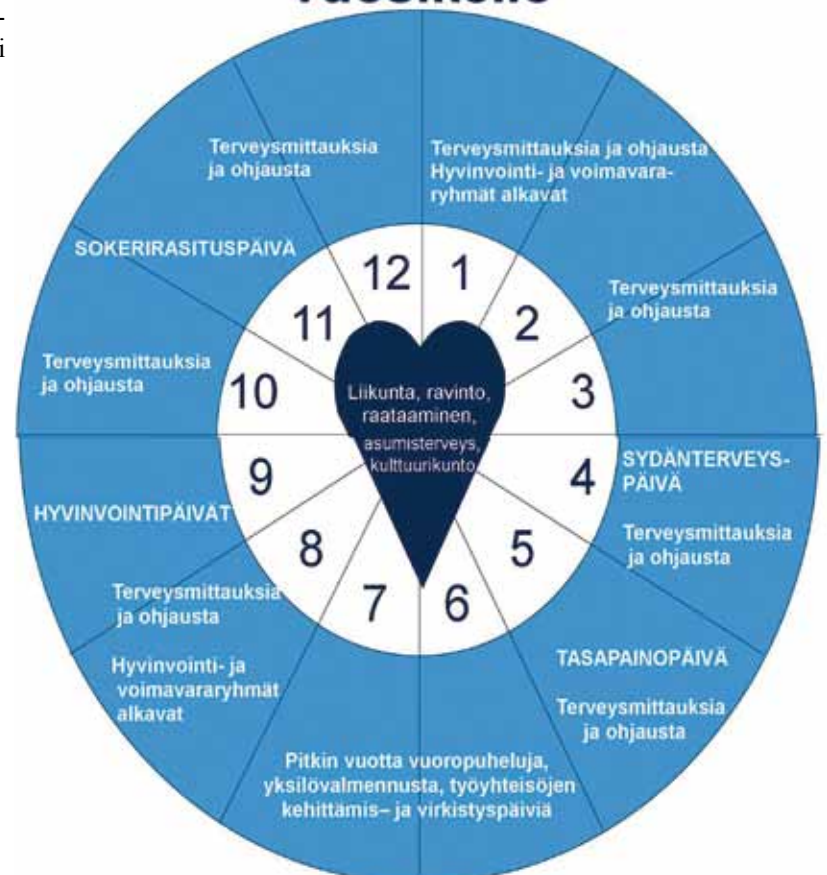
Viime vuosikymmeninä pahoinvointi on lisääntynyt kaikilla ikäryhmillä, ehkä eniten se näkyy nuorison pahoinvointina.

Mitä siis on hyvinvointi? Se on jokaisen löydettävä omasta itsestään, on löydettävä tasapaino oman itsen ja ympäristön kesken. Hyvää elämää tavoitellaan monesti väärillä keinoilla. Jos minulla olisi sitä tai tätä, olisin onnellinen. Olisitko sittenkään? Tämän päivän arvokas ostos on huomispäivän roskaa. Hyvä elämä onkin henkistä pääomaa, ei aineellista.

Hyvä elämä on prosessi, koskaan ei tule valmista. Tärkeintä tässä ei olekaan määränpää vaan matkalle lähtö. Sallan kunnan hyvinvointivalmennushankkeen kautta valmistui toukokuussa 19 ”matkaopasta” tai hyvinvointivalmentajaa jotka tarvittaessa voivat auttaa ”matkustajia” matkalla kohti hyvää elämää, hyvinvointia. Valmistuneet jatkavat toimintaa kahdeksi vuodeksi palkatun hyvinvointikoordinaattori Annukka Marjalan ohjaamana. (ki)

”Hyvä elämä on prosessi, koskaan ei tule valmista.”

Hyvinvointivalmennuksen vuosikello

Hyvinvointivalmennushankkeen kokemuksia olivat jakamassa hankkeen toteuttamiseen osallistuneista tahoista: vasemmalta Kerttu Oikarinen (toimialajohtaja, RAMK), Anu Pruikkonen (Lapin maakuntakorkeakoulu), Marja Myllykangas (Sallan kunnan sivistystoimenjohtaja), Eerika Tuomas (Hyvinvointivalmennushankkeen projektikoordinaattori), Arja Jääskeläinen (tutkimus- ja kehittämistoiminnasta vastaava hankesuunnittelija RAMK), Marja Kivekäs (Ely-keskus), Martti Niskala (hanketyöryhmän edustaja).

Miten olis ihan härveli vaan?

”Eri puolille Sallaa on ilmestynyt jos jonkinlaista vempainta ja härveliä. Kirjastossakin on askelmittaria, kahvakuulaa ja jumppakeppiä kotia vietäväksi. Ovat kuulemma niitä innovaatio-juttuja, mitä tuo sana sitten tarkoittaa. Eikö voisi sanoa ihan härveli vaan?

Helmikuussa ne niitä esitteli Liikuntakeskuksessa ja kevään mittaan tasapainopäivässä ja muualla. Kävin minäkin niitä kattomassa ja kummastelemaan. Jo siinä oli yhtä jos toista vempainta ja mittaria, ja väkeäki aivan mahoton. Ajattelivat kuulemma, että ihmiset sitte oppisivat niitä käyttämään, kotiinsa lainaamaan ja vaik vanhus- ja vammaistyössä niillä kuntouttamaan. Saatanpa ittekin jonkun kapineen lainata. Jos vaikka alkas ihan oikeesti kuntoilemaan.”

Kaiken kansan crosstrainer

Crosstrainer kuulostaa erikoiselta laitteelta, ja selainen se onkin, myönteisessä mielessä. Se sopii kaikille, ja se on erinomainen myös ikäihmisille ja ylipainoisille.

Crosstrainerin liikerata muistuttaa käsien osalta sauvakävelyä. Jalkojen osalta liikerata on sama kuin juoksussa, mutta ilman tärähdystä. Crosstrainerilla liikkuminen on vielä tehokkaampaa kuin juoksu, mutta se ei rasita niveliä.

Innovaatioympäristöt-hanke on hankkinut sallalaisille ja matkailijoille maksuttomaan käyttöön crosstrainerin lisäksi laadukkaan juoksumaton, kuntopyörän ja tärinälaitteen. Laitteet ovat käytettävissä liikuntakeskuksen aukioloaikoina.

Ne löytyvät helposti: laitteet ovat liikuntakeskuksen spinning-tilassa, johon mennään suoraan kahviosta. Tilan seinillä on helpot ohjeet, joiden kanssa harjoittelu sujuu yksinkin, mutta jos haluat opastusta, kunnan liikuntaneuvoja Kristina Lehtola neuvoo mielellään. Voit sopia ajan soittamalla numeroon 0400 218182.

Lisäksi tiloissa on suloinen lasten kuntopyörä, joka vie lapsen huomion esimerkiksi sinä aikana, kun äiti kuntoilee.(tp)

Kuva vasemmalla: Liikuntakeskuksessa on laadukas juoksumatto kävijöiden maksuttomasti käytettävissä. Juoksumatolla voi myös kävellä.

Kuva oikealla: Kesällä liikutaan paljon ulkona, mutta myös liikuntakeskuksen uusia laitteita kannattaa käydä kokeilemassa. Kristina Lehtola esittelee crosstraineria ja Heljä Hoikkaniemi tärinälaitetta.

Liikuntakeskuksen aukioloajat kesä-elokuussa:
ma-pe 15.00-20.30
la-su suljettu
juhannusaattona 24.6. suljettu

ITE-taidetta, historiaa ja pyöräilyä

Viron kesä tarjoaa mielenkiintoista nähtävää lappilaisille matkailijoille.

Sallalaiset kylätoimijat ja Pohjoisimman Lapin Leaderin edustajat lähtivät matkalle toukokuun lopulla, jolloin kukkivat omenapuut ja kultaiset rapsipellot toivottivat matkajat tervetulleiksi.

Historiasta kiinnostuneille maaseudulla on keskiaikaisia linnoituksia ja satoja vuosia vanhoja kartanoita. Monet kyläkoulut, niiden joukossa myös Viron Sallan koulu, toimivat kartanoissa, jotka tarjoavat koululaisille mielikuvitusta aktivoivat, historialliset puitteet.

Maaseudulla ajaessa monen talon pihassa oli nähtävillä itse tehtyä eli ITE-taidetta. Se on kätevyteen ja kekseliäisyyteen perustuvaa kansanomaista taidetta, joka Virossa ilahduttaa sekä matkailijaa että paikallisia.

Pyöräilyä Virossa voi harrastaa helppokulkuisilla kylä- ja maanteillä, joskin omatoimisilla retkillä mukana on oltava hyvä kartta. Ryhmämme testasi 16 km:n pätkän suunnitteilla olevaa pyöräreittiä. Pyöräily on rauhallinen ja kiireetön tapa tutustua Viron maaseudun kyliin ja matkailukohteisiin.(sa)

Kierrätysmateriaalista tehtyä puutarhataidetta kotipihaan.

Sallasta Sallaan -hankkeen yhteistyökumppaneita terveen elämän lähteillä

Matkan Viron Sallaan järjesti PLL:N hallinnoima Sallasta Sallaan -hanke, jota rahoitetaan EU:n maaseuturahastosta.

Rakveren linnoitus rakennettiin 1200–1400 luvuilla. Käynti linnoituksessa oli kiehtova kokemus pohjoisen matkaille.

Musketti pamahti ja savu pölähti, mutta Kalevin osumatarkkuus jäi arvoitukseksi

Itä-Lapin kansanedustajat: Markus Mustajärvi

Markus Mustajärvi (vas.) aloittaa nyt kolmatta vaalikauttaan Lapin kansanedustajana. Markus on siis tehnyt jo pitkään töitä Lapin paremman tulevaisuuden eteen.

Salla-Kantalahti-ratahanke ja tieverkoston kunnostus.

Olen pitänyt esillä Salla-Kantalahti-ratayhteyttä kaikissa mahdollisissa yhteyksissä: esitelty asiaa USA:n työministerille, keskustellut siitä Venäjän Duuman puhemiehen ja Murmanskin alueduuman edustajien kanssa, puhunut siitä Venäjän lähettilään kanssa, esitelty yhteyttä pohjoismaisille kollegoille sekä tehnyt eduskunnassa useita aloitteita ja kysymyksiä.

Tulevissa hallitusneuvotteluissa valtion menokehyykset pitää avata

Sallan ääniharava Markus Mustajärvi sai Sallassa 571 Sallan 2475 äänestä.

ja turvata siten riittävät määrärahat sekä tieinvestointeihin että ylläpitoon. Nyt kehyykset ovat auttamatta liian ahtaat eikä rahaa riitä edes välttämättömiin investointeihin.

Valtion rooli kuntien työllisyydessä ja taloudessa.

Kuntien ja valtion suhde tulee vakauttaa. Valti-onapujärjestelmän kokonaisuudistuksessa pitää huomioida pitkät etäisyydet, harva-asutus, ikärakenne ja työttömyys nykyistä paremmin. Ehdoton edellytys on myös se, että valtion tuottavuusohjelma pysäytetään ja turvataan syrjäseutujen asukkailla edes välttämättömät valtion palvelut. Nythän niitä joutuvat kunnat rahoittamaan.

Kuntaliitokset?

Kuntien itsehallinto on turvattu perustuslaissa, kuten myös jokaisen kansalaisen oikeus valita asuinpaikkansa. Jokaiselle kansalaiselle pitää myös taata yhtäläiset peruspalvelut perustuslain hengessä. Vastustan ehdottomasti kuntien pakkoliitoksia. Pakolla ei synny mitään kestävää.

Valtion työpaikat Itä-Lapissa?

Valtion tuottavuusohjelma, joka käynnistyi 2004, on puhdas leikkauslista. Alkuperäisessä ohjelmassa haluttiin vähentää 17500 työ-

paikkaa. Supistukset kohdistuvat sinne, missä niitä kyetään vähiten vastustamaan eli pieniin ja keskisuuriin kuntiin. Kyse on ideologisesta julkisen sektorin kaventamisesta ja se näkyy tällä tavalla.

Nuorten ja vanhusten palvelut?

Tarvitaan erilliset lait sekä vanhusten että nuorten palveluiden turvaamiseksi. Vanhukset tarvitsevat vanhushuonekaluja ja nuoret aidon yhteiskuntatakuun, joka turvaa jokaiselle nuorelle koulutus- tai työpaikan.

Miten turvata poroelinkeino?

Varsinkin karhu- ja ilveskanta voidaan rajoittaa tuntuvasti. Karhun kevätppynti tulee palauttaa sekä pyyntikiintiöt ja -alueet kohdentaa tarkemmin. Alueellisiin riistaneuvostoihin pitää saada paliskuntain edustus. Tästä äänestyttiin viime kaudella sekä maa- ja metsätalousvaliokuntaa että isoa salia.

Poronhoitolakia tulee uudistaa niin, että se huomioi paremmin poronhoidon alueelliset erot eri puolilla poronhoitoaluetta. Lisäksi petokorvaukset pitää maksaa ajallaan ja täysimääräisinä.

Miten saada yrittäminen ja varsinkin pienyrittäjyys kannattavaksi ja madaltaa kynnystä nuorille aloittaa yrittäminen?

Arvonlisäveroa ei pidä missään nimessä korottaa. Se rokottaa kaikista pahimmin juuri pienyrittäjiä ja on nimenomaan työn verottamista. Pääomaverosta voidaan tehdä progressiivinen vero. Se antaa mahdollisuuden jopa pienentää verotusta pienissä ja aloittavissa yrityksissä. Tuki ensimmäisen työntekijän palkkaamiseksi on osoittautunut hyväksi. Siksi tukikokeilua pitää laajentaa. Laadukas yrittäjäkoulutus poistaa nuorten asenteellisia esteitä alkaa yrittäjäksi ja poistaa alkutaipaleen pahimpia karikoita.

EU?

Olen aika ankara EU-kriitikko. Suomi on aivan liian nöyrä mallioppilas eikä valvo kansallista etuaan edes silloin, kun se olisi kiistatta meidän kaikkien hyödyksi. Tästä tuore esimerkki oli postipalveludirektiivin hyväksyminen. Postilaki vaarantaa postipalvelujen saannin haja-asutusalueilla.

En näe mitään syytä, miksi tukea sellaisia maita, jotka ovat eläneet yli varojensa. Eurokriisin tuki vuotaa pankeille eikä kuitenkaan tervehdytä näiden kriisimaiden taloutta. Paras vaihtoehto olisi velkasaneeraus. Ei sekään helppo vaihtoehto ole, mutta parempi kuitenkin kuin takaaminen sivusta.

Eurokriisin varjolla unionia ajetaan liittovaltion suuntaan ja sitä en hyväksy. Itsenäisyydestä on luovuttu jo liikaakin.

Eeva-Maria Maijala

Eeva-Maria Maijala (kesk.) sai Sallasta 505 ääntä. Eeva-Maria on koulutukseltaan agrologi ja varatuomari. Eeva-Maria kokee olevansa Lapin maaseudun ääni eduskunnassa.

Ratahanke Salla-Kantalahti ja tiestön kunnostaminen.

Ensinnäkin pitäisi saada venäläiset toimimaan, ja heti sen jälkeen suomalaisetkin lähtevät mukaan.

Eri ratahankevaihtoehdot eivät ole ristiriidassa toisiinsa nähden. Kevitsan rata on tärkeä kaivannaisteollisuudelle ja Sallan rata matkailulle.

Tiestön kunnostamiseen tarvitaan lisää rahaa.

Keskustalla ei vielä haastattelua tehdessä ole jaettu valiokuntapaikkoja. Toivoisin pääseväni viestintävaliokuntaan.

Valtion rooli kuntien työllisyydessä ja taloudessa sekä kuntaliitokset?

Huoltosuhte tulee huononemaan. Peruspalvelumenot tulevat lisääntymään. Verotulot eivät lisäänty, eli tarvitsemme lisää valtionapuja. Tämä on välttämätöntä. Kuntaliitoksilla ei voida ratkaista näitä asioita. Tämän alueen työllisyyttä on lisättävä kehittämällä elinkeinotoimintaa.

Valtion työpaikat Itä-Lapissa?

Valtiolla on ollut keskittämispolitiikka työpaikoissa. Joudumme taistelemaan niistä ainoistakin valtion työpaikoista.

Ei Suomi ole Suomi ilman Lappia, tämä maakunta on tärkeä osa Suomea.

Keskusta on koko Suomen puolue, koko maan palvelut on saatava turvattua.

Hajautetun palvelun strategia?

Sallan kunnan tehtävänä on turvata kuntalaisille hyvät peruspalvelut.

Uudessa kuntastrategiassa on kolme palvelukeskusta, mutta koska Salla on pinta-alaltaan niin laaja, niin oikeastaan olisi tarvittu neljä sivukylien palvelukeskusta.

Palvelut hajautetaan rohkeasti. Tällä tavoin vanhuskeskukset voivat asua kotona mahdollisimman pitkään. Pitemmän päälle tällainen palvelurakenne säästää rahaa.

Lapsimäärä voivat lähteä nousuunkin. Toivon, että lähdetäisiin puhumaan myönteisestä kehityksestä. Laitetaan sanat "ei kannata" roskakoriin, ja aletaan kehittää aluetamme positiivisella tavalla.

Sallassa on mielettömästi kehitysmahdollisuuksia. Sallatunturin tunnen hyvin, koska lapseni laskevat Sallan Karhuissa.

Matkailun lisäksi mahdollisuuksia tarjoavat kaivosteollisuus ja metsien hyödyntäminen. Maaperätutkimuksella Sallankin alueelta voi löytyä vaikka mitä.

Visio 2015 Lappi á la Eeva-Maria Maijala.

Lappi tulee olemaan yhtä laajasti asuttu kuin aiemminkin, ja erilaisia yrityksiä on laidasta laitaan. Valtion rooli on olla yleispalvelujen ja logistiikan kehittäjä.

Ympäristöpäätöksillä on tähän mennessä saatu kylä tyhjenemään.

Tulevan hallituskauden aikana on tehtävä asennemuutoksia syrjäkylien eduksi. Yritysten toimintaympäristöt on saatava toimiviksi.

Petopolitiikka

Porotalous elinkeinona loppuu jos petoasioita ei saada kuntoon. Suurin syy alueemme ongelmiin on se, että meidän asioita ei oikeasti ymmärretä. Petoja on luonnon tasapainoon nähden liikaa. Porotalous on nyt niin kriisiissä, että porotalouden tilassa on turha ruveta edes mistään muusta puhumaan kuin petoasioista.

Tärkeä roolini eduskunnassa on olla Lapin olosuhteammattilainen. Tiedotan Lapin olosuhteista ja asioista.

Terveys- ja sosiaalipuoli

Tällä hetkellä vanhusten ja lasten hoito erotetaan liikaa toisistaan. Olisi ihanaa, jos he voisivat olla samoilla hoitajilla. Vanhuk-silla on paljon annettavaa lasten hoitoon, vaikka he eivät fyysisesti jaksakaan paljon. Kunnalle on suoraan säästöä, jos se satsaa perheiden hyvinvointiin jo ennen isompia ongelmia. Alle kouluikäisten hyvinvointiin kannattaa sijoittaa. Suomella ei ole varaa olla satsaamatta heihin.

Me Itä-Lapin kansanedustajat olemme eri alojen osaajia, joten voimme neuvoa toinen toisiamme. Hanna Mäntylä on sosiaali- ja terveysalan ammattilainen, minä tiedän elinkeino- ja luontoasiat, ja Markus Mustajärven vahvuuksia ovat mm. työvoimapolitiittiset asiat.

Lapin asioiden ymmärtäminen on olennaista. Eduskunnassakin Lapin asioiden tiedottaminen on erittäin tärkeää. (ki)

Hanna Mäntylä

Sallan ensimmäinen oma kansanedustaja 36 vuoteen Hanna Mäntylä (ps.) sai sallalaisilta 314 ääntä.

Terveys- ja sosiaalivaliokunnassa varsinainen jäsen, talous- ja ulkoasiainvaliokunnassa olen varajäsen. Minua kysyttiin perustuslakivaliokuntaan, mutta mielestäni minun tulee olla sellaisessa valiokunnassa, joka on minun vahvinta aluettani, eli sosiaali- ja terveysasiat.

Rata-hanke Salla-Kantalahti ja tiestön kunnostaminen:

Mielestäni Sallan ratahanketta pitäisi miettiä hyvin vahvasti. Se olisi matkailun kannalta erittäin tärkeä. Jos ajatellaan teollisuutta, nythän raskas liikenne Venäjältä on lisääntynyt ihan valtavasti.

Tiet ovat aivan järkyttävässä kunnossa. Sallan tiestöön tarvitaan ehdottomasti parannuksia.

Valtion rooli kuntien työllisyydessä ja taloudessa.

Salla on hyvä esimerkki kunnasta, jossa painitaan monenlaisten ongelmien parissa, mutta silti täällä pystytään toimimaan hyvin innovatiivisesti ja avoimin mielin. Esimerkiksi kuntastrategia on hyvä esimerkki siitä, miten asioita voidaan tehdä toisin. Palvelujen hajauttamisella turvataan syrjäseutujen palvelut, monella olisi varaa ottaa meistä mallia. Valtion pitäisi lähteä tukemaan valtionosuuksilla tällaista erilaista kuntastrategiamallia, johon ehkä on ollut suunta ja vaatimuskin.

Mitä mieltä olet Sallasta?

Tämä on minun kotini. Ihailen Sallan kunnan tapaa toimia, vaikka on paljon vaikeuksia ja haasteita. Uskalletaan olla silti rohkeita ja katsoa tulevaisuuteen. Ei mennä vain sen mukaan, mitä valtio on pitkään painostanut, eli kuntaliitokset. Uskalletaan tehdä asioita toisin. Toivon, että Salla säilyisi itsenäisenä.

Valtion työpaikat?

Vähennyspaineita on ollut. Tähän pitää saada suunnanmuutos. Pienyrittäjyys alueella on turvattava.

Sallalaisille terveisiä?

Sallalaisten tulee olla todella ylpeitä omasta kunnastaan. Täällä on ihan valtavan hyvä asua ja hyvät mahdollisuudet. Työpaikkoja tarvitaan, jotta muuttoliike saadaan pysähtymään. Salla on niitä harvoja paikkoja, jossa yhteisöllisyys oikeasti toimii, ja tämän yhteisöllisyyden vahvistaminen entisestään valtion tukemana on tärkeää. Että tulisi sellainen tunne, että tänne ihmiset haluavat muuttaa.

Terveys- ja sosiaalipuoli?

Kohderyhmäni nuorisotoimiväenä olivat alle 29-vuotiaat. Kansanedustajana haluan auttaa nuoria aikuisia.

Koulutuspoluissa tulee olla joustavuutta, sillä kaikki eivät ole teoriaopiskelijoita. Nuorten erilaisuus tulisi huomioida. Koko koulutusjärjestelmään pitäisi tulla muutos niin, että painotettaisiin käytännön oppimista. Nuoriin, joiden ammatillinen koulutus on keskeytynyt, tulisi kiinnittää huomiota. Miten saataisiin yhteistyössä toimien joustavaa opetusta kehitettyä ilman, että se kaatuu byrokratian rattaasiin?

Aikuisopinnoissa aiemmin tehdyt korjaukset ovat olleet hyviä ja toimivia.

Nuoret ovat käytännön työssä tosi hyviä, ja heille pitäisi räätälöidä koulutusta, jossa he voisivat oppia ammatin tekemisen kautta. Oppisopimustyyppinen opiskelu voisi olla heille ihan paikallaan.

Vanhvoja rakenteita tulisi ravistella, vanhaa totuttua linjaa ei kannata enää kulkea, vaan on lähdettävä rakentamaan jotakin uutta tämän rakennemuutoksen äärellä.

Maa- ja metsätaloudessa on tulevaisuudessakin töitä. Pienyrittäjyyttä on tässäkin tuettava.

Petopolitiikka?

Porotilallisten tulisi saada päättää petopolitiikasta enemmän.

Luonnonsuojelu on tärkeää, mutta pitäisi suojella myös ihmisten elinkeinoja. Porotalouden tuet tulee keskittää niille, joiden elinkeino on poroissa kiinni. Pitää myös tukea vahvemmin nuorten intoa alkaa yrittäjiksi.

EU?

EU on tuonut ongelmiakin. Matkustus on helpompaa, mutta EU määrittää niin vahvasti sen, mitä me saamme tehdä. En pidä EU:ssa olemista välttämättömänä. Suomi joutuu maksamaan liikaa jäsenmaksuja EU:lle.

Perussuomalaisten politiikalla on peloteltu suomalaisia, että se vie Suomen taantumaa. Näkemykseni on, että vanhat hyvät arvot halutaan nostaa tärkeiksi. Se, että suomalainen työ ja yrittäjyys kannattaa. Nämä ovat vanhat hyvät arvot jo vuosikymmenien takaa, näitä pitää lähteä palauttamaan. Raha muutokseen saadaan EU-tukien vähennyksellä, ja tarvitseeko meidän maksaa kehitystyöstä niin paljon.(ki)

Matkailun turvallisuustyö jatkuu Sallassa

Sallatunturin alueen yrittäjät sekä Sallan kunta ja alueen viranomaiset jatkavat Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmän kehittämistä. Matkailuyritysten edustajat toivoivat Sallan Poropuistossa 25.5. pidetyssä matkailuturvallisuuden teematilaisuudessa erityisesti riskienhallinnan valmennusta. Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmähankkeen tilaisuuteen osallistui yrittäjien lisäksi Sallan kunnan, pelastuslaitoksen ja poliisin sekä metsähallituksen edustajia. Hallinto- ja elinkeinojohtaja Pekka Huhtalan mukaan matkailun turvallisuustyölle on nyt erittäin hyvä ajankohta, koska toukokuussa hyväksytyn kuntastrategian jalkauttaminen ja kunnallinen turvallisuustyö etenevät samassa aikataulussa.

Tilaisuudessa keskusteltiin riskeistä, joita matkailuelinkeino voi kohdata alueella. Erityisesti eksymiset työllistävät myös tulevaisuudessa. Matkailijoiden tiedot ja taidot maastossa liikkumiseen vaihtelevat suuresti. Yleensä omat voimat, osaaminen ja maasto tunnetaan hyvin mutta yhä enemmän on sellaisia omatoimimatkailijoita, joiden taidot ja tiedot ovat puutteellisia.

Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmähankkeen teemapäivätilaisuuden osallistujia Sallan Poropuistossa 27.5.2011. Eturivissä vasemmalta: Heidi Lahdenkauppi, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti (MTI); Heidi Kaihua, MTI; Heidi Turtinen, MTI; Tarja Mattila, Sallan Poropuisto; Kari Koskimaa, Kaurisharju Oy; Arto Luodes, Lapin rajavartiosto; Pekka Huhtala, Sallan kunta. Keskellä vasemmalta: Ismo Uutela, Sallan Poropuisto; Jussi Seppänen, Erittäin Sallinen; Paula Aspholm-Heimonen Sallan kunta/ Matkalle Sallan ry; Tuija Kääriäinen, Sallan Poropuisto. Takana vasemmalta: Iso-Heiko Ilkka, Sallan kunta; Pekka Iivari, MTI; Timo Reinvuori, Metsähallitus; Vesa Koivumaa, MTI.

Keskusteluissa nostettiin esille tarve järjestää käytännön turvallisuusharjoituksia mm. rinne- ja moottorikelkkaonnettomuuksien sekä eksymisten varalta. Myös kriisiviestinnän harjoittelemista pidetään tärkeänä.

Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmähanketta toteuttaa Lapin matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti. Kaksivuotisen ESR-rahoitteisen hankkeen tarkoituksena on rakentaa matkailuturvallisuusverkostoa, antaa yrityskohtaista turvallisuusneuvontaa sekä järjestää turvallisuuden teematilaisuuksia.

Lisätietoja

Eija Raasakka, projektipäällikkö, 020 798 5743

Pekka Iivari, kehityspäällikkö, 020 798 5438

Vesa Koivumaa, hankesuunnittelija/asiiantuntija, 020 798 5444

Jenni Laine, hankesuunnittelija/matkailualan opettaja, 020 798 5782

Heidi Lahdenkauppi, hankesuunnittelija/hallinto, 020 798 5756

etunimi.sukunimi@ramk.fi

Tervetuloa Salla-päivä 30v. juhlatuokalle!

Salla-viikon 12.7.-19.7.2011 ohjelma.

HUOM! Sallaviikon tilanne päivittyi koko ajan

TIISTAI 12.7.

Klo 9:00 Päiväretki Isäntä Matin museolle Lapajärvelle. Osallistumismaksu 20€, lapset alle 12v. 10€. Retkelle vähintään 16 osallistujaa. Hinta sis. matkan, ruoan ja tutustumisen museoon. Ilmoittautumiset kulttuuritoimeen 4.7 mennessä.

Klo 12-18 Kursun kylätalolla kirpputori ja kahvila. Vastantekoa klo 12-15.

KESKIVIIKKO 13.7

Klo 18:00 Yhteislauluilta Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museolla. Säestää Veijo Kivela.

klo 12:00-20:00 Kursun kylätalolla kirpputori ja kahvila

klo 18:00-20:00 Kursun kylätalolla sauna ja bingo

TORSTAI 14.7.

Klo 18:00 Torikirppis ja torisoittoa Sallatorilla.

Klo 12:00-18:00 Kursun kylätalolla kirpputori

Klo 21:00 Lavatanssit: Souvarit Vallovaaran lavalla.

PERJANTAI 15.7.

Hautajärvi-päivä

Tanssit Seutulassa: Nelituuli

Klo 18:00 Lauluilta Isäntä Matissa Lapajärvellä

LAUANTAI 16.7

Klo 12:00-16:00 Karhujärven kyläpäivä Morottajan esulla. Ohjelmassa mm. kahvitelua, ohjelmaa ja hernekeittoa.

Klo 14:00 SALLAA TUTKIMASSA SEMINAARI SALLAN POROPUISTOSSA Akatemiatutkija, Laura Assmuth, dosentti: Syrjäisen maaseudun muutos ja sopeutuminen Suomessa, Virossa, Ukrainassa ja Venäjällä.

Tutkija/koordinaattori Eeva Uusitalo FM "Miten tää voi olla näin kaukana?" Salla etelän variksen silmin.

Tutkija Tuula Tuisku, FT, dosentti: "Lappilainen tutkimassa Sallan kylää." Tilaisuuden päätteeksi Itä-lapin talvisota dokumentti.

Klo 21:00 Lavatanssit: Jari Kujala, Vallovaaran lavalla.

SUNNUNTAI 17.7

klo 11:00 Messu Sallan kirkossa. Kuorona Sallan Laulu

Klo 13:00 SALLA ERÄMAASSA-TAIDENÄYTTELYN AVAJAISET KUNNANVIRASTON VALTUUSTOSALISSA Esillä mm. A.E Järvisen, Uula Piisilän ja Maija Kellokummun tauluja.

klo 14:00 Maakirkko Aatsingissa

Klo 18:00 HYVÄNTEKEVÄISYYSILTA SALLAN LIIKUNTAKESKUKSESSA: elävää musiikkia, mukavaa yhdessäoloa, TANSSIT.

Illan tuotto sallalaisten nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Liput 10 €.

MAANANTAI 18.7.

Kotiseutumatka Vanhaan Sallaan. Ilmoittautuminen 30.6 mennessä.

TIISTAI 19.7. Toritapahtuma

10:00 Levottomat

10:30 Avauspuhe: kunnanvaltuuston pj. Antero Miettinen

10:45 sallalainen musiikkiryhmä

11:00 Juhlapuhe

11:30 eestiläinen musiikkitaitelija Karl Madis

11:45 Senioritanssijat

12:00 Leikkimielinen Humppakilpailu

12:30 MASTER-TORTTU -kisa

13:00 sallalainen naistrio

13:45 Sallan kulturi- ja vapaa-ajan lautakunta palkitsee hyvin menestyneet urheilijat, luovuttaa Sallan kulttuuripalkinnot sekä Salla-päivä mitalit.

14:15 Musiikkileirin bändit

14:45 venäläinen musiikkiryhmä Zabava

15:00 Stalingrad Cowgirls

15:30-16:30 Toritanssit / Levottomat

VALTUUSTOSALI

Salla erämaassa taidenäyttely. Avoinna ma-la klo 10-17. Avoinna 18.8. saakka.

KUNNANVIRASTON ALAKERTA

Klo 12:00, 13:00, 14:00

aikaisemmista vuosista suosittu KUMMITUSLINNA pelottelee jälleen! 1 €

KIRJASTON TAKAPIHA

jousipysyammuntaa, värikuula-ammuntaa ja kumisaapasheittoa.

KYLIEN VÄLINEN TARKKUUSKILPAILU.

Nuorille & lapsille oma sarja.

Testaa myös sumopainia!

SALLANSUUN ALAKERTA

Paula Viitasen akvarellinäyttelyn avajaiset klo 11 Avoinna klo 17 saakka.

SALLANSUUN YLÄKERTA

Koillismaan eränkäyntiä ja kalastusta: Pertti Vartiainen

TELETALO 2. KERROS

Sallan Taideseuran taidenäyttely. Avoinna klo 10-18.

SALLAN SOTA- JA JÄLLEENRAKENNUSAJAN MUSEO

Avoinna ti-su klo 10-18.

Sotavainajien etsintäryhmä esittelee toimintaansa

Esillä Wanhan Voiman maamoottorit ja moottoripyörät

JUNA-ASEMAN PIHA

Lapin rajavartiolaitos esittelee kalustoaan.

Rajavartiolaitoksen helikopteri laskeutuu juna-aseman pihalle. (kellonaika ilm. myöh.)

KIRJASTO

poistokirjamyyntiä, ystävyyskuntien näyttely, Salla-wikin esittely

MATKAILUINFO

Salla -nimisten henkilöiden vieraskirja ja suuri pohjoismaiden kartta, johon voit merkitä kotipaikkakuntasi.

SALLAN POROPUISTO

Dokumentti SALLA "Selling the silence" klo 18

Seuraa Salla-päivän sekä Salla-viikon tapahtumien päivitystä www.salla.fi > tapahtumat yhteystiedot: Sallan kunta, kulttuuritoimi suvi.seppala@salla.fi tai p.0400-256 711

**Tulossa Sallapäiville: Crister's tivoli sekä ky-
läyhdistysten
välinen kisatapahtuma!**

Suur tapahtuma Sallassa!

Salla-päivä 30 v

19.7.2011

Muista varata kojupaikkasi 22.6.

mennessä!

Sallan kulttuuritoimi

puh. 0400 256 711

Yritysesittelyssä sallalaiset huoltoasemat Teboil ja SEO:

Autonhuoltoa ja lastenvaatteita

Harvalta huoltoasemalta saa kauniita käsin kudottuja lastenvaatteita, mutta Sallan Teboililta kyllä. Sallaan syntyi vuoden alussa uusi yritys, kun Anu Onkamo perusti NeulAnut-kahvilan Teboilille. Kutomista ikänsä harrastanut Anu laittoi kahvilaan paikan myös neuleille, ja tulossa on myös käsityö- ja ompelutarvikkeiden sekä Novitan lankojen myyntiä.

Anu on sallalaisille tuttu kirjastosta, jossa hän työskenteli kirjastovirkailijana. Yrittäjän alkutaivalta helpottaa se, että neuvoa voi aina kysyä veljeltä, Teboilin yrittäjä Juha Onkamolta.

- Olen aloittanut yrittäjyyden hyvillä mielin. Olen aina halunnut tehdä käsitöitä, Anu toteaa.

Juha on toiminut Teboilin yrittäjänä 12 vuotta. Lisäksi yrityksessä työskentelevät hänen vaimonsa Sari ja auton asentaja Erkki Koistinen.

Autonhuoltojen ja -korjausten lisäksi yrityksessä on katsastuspäivä kerran tai kahdesti kuukaudessa. Uutena palveluna on tulossa automaalaamo. Toiminta käynnistyy kesällä Sami Korhosen aloittaessa työnsä. Maalipinnan korjausten lisäksi voi vaihtaa auton väriä tai maalata erilaisia erikoismaalauksia.

Pesukone rikkoontui viime syksynä, ja siihen ei enää saanut varaosia.

- Pesemme kuitenkin autoja käsin tarvittaessa, Juha kertoo. Teboililta voi myös vuokrata peräkärryjä.

Yllättäen myös venäläisiä näkyy välillä tankkaamassa Sallassa.

- Tankkaajilla näkyy olevan niin hienot autot, että bensiinin hinnalla ei ole merkitystä, Onkamo sanoo. Venäläisiä käy jonkin verran myös teettämässä rengastöitä. Juhalla on puhelimen päässä tuttava, joka toimii tarvittaessa tulkkina.

- Huhu kertoo, että olemme saaneet venäläisiltä palautetta hyvästä palvelusta.

Teboililla on myös baariparlamentti, jossa parannetaan maailmaa. Aiheiden kirjo on laaja. Ennen vaaleja jotkut ehdokkaat halusivat pitää vaalitulaisuuksia Teboililla, ja kaikille puolueille oli avoimet ovet.

- Kannatti käydä, sillä kaikki meillä esittäytyneet ehdokkaat pääsivät läpi, Juha hymyilee. (tp)

Anu Onkamo aloitti Teboililla kahvilayrittäjänä vuoden alusta. Sari ja Juha Onkamo ovat toimineet huoltoaseman yrittäjinä 12 vuotta.

Huoltoa kaikille automerkeille

Tapani Oksavaara ja Lena Bergmann toimivat Sallan Autohuollon yrittäjinä.

Nykyisen SEO:n paikalla on ollut huoltoasema vuodesta 1954 lähtien. Esson kyltti vaihtui vuosikymmenten jälkeen SEO:ksi vuonna 2007.

Liikennemäärät ovat monikymmenkertaiset ja autot teknistyneet, mutta Sallan Autohuolto Ky:n palveluperiaate on säilynyt samana. Huoltoasema myy autotarvikkeita, ja autojen huollot ja korjaukset tehdään nykyaikaisella kalustolla.

- Suoritamme määräaikaishuollot ja korjaukset automerkistä riippumatta myös uusiin autoihin ilman, että asiakkaan tarvitsee olla huolissaan takuun menetyksestä, yrittäjä Tapani Oksavaara kertoo.

Vikadiagnostiikkatesteri auttaa vikojen paikallistamisessa.

- Elektroniikan määrä autoissa on lisääntynyt valtavasti. Aina meidänkään laitekanta riittää vian paikallistamiseen, niissä tapauksissa asiakas ohjataan merkki- tai erikoiskorjaamoon, Oksavaara sanoo. Sallan Autohuollossa on laitteet myös katsastuksessa vaadittavien pakokaasupäästöjen mittamista varten.

Tapani Oksavaara osti yrityksestä puolikkaan vuonna 2002 ja Lena Bergmann osti

toisen puolen vuonna 2006. Lena työskentelee kahviossa ja töiden vastaanotossa. Hän ei ole koulutukseltaan autoalalta, mutta vuosien mittaan kokemus on karttunut, ja autojen huollot ja viat ovat tulleet tutummiksi.

- Onneksi pojilta korjaamon puolelta on saatavilla asiantuntevaa neuvoa aina kun tarvitaan, Lena kertoo.

Polttoainejakelu on viime kesästä lähtien vuokrattu SEO:lle, siksi polttoaineet ovat nykyisin automaatin takana.

Lisäinvestointeja Sallan Autohuollossa ei ole tällä hetkellä suunnitteilla.

- Ilmastointilaittehuoltoihin olisi kyllä tarvetta, koska lähes kaikki uudemmat autot on varustettu ilmastoinnilla, Oksavaara sanoo.

- Ilmastointilaittehuoltoja emme toistaiseksi voi tehdä, laitteiden puuttuessa. Tapani Oksavaaran ja Lena Bergmannin lisäksi Sallan Autohuollossa työskentelevät auton asentajat Reijo Mikkola, Jari Huhtala ja Vesa Jokela. (tp)

Uutta voimaa kuljetusalalle Koillis-Suomessa

Seminaaripäivä Hautajärvellä

Oulun yliopiston Lognet-hanke ja Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy (TIE-hanke) järjestivät Koillis-Suomen kuljetusalan yrityksille, päätöksentekijöille ja viranomaisille seminaarin Hautajärven luontotalolla 24.5.2010. Tilaisuudessa käsiteltiin alan tulevaisuudennäkymiä, uhkia ja mahdollisuuksia. Utisia Venäjän tulevista hankkeista tilaisuudessa olivat kertomassa Murmanskin arktisen keskuksen johtaja sekä professori Olga Buch.

Murmanskin alue on laaja ja sen logistiikkatarpeet ovat suuria. Suunnitteilla on sekä paikallisia että globaaleja hankkeita, joiden kehittyminen luo yhteistyötä ja kasvumahdollisuuksia, kertoi Olga Buch. Suuri hanke on mm. Murmanskin satama-alueen kehittäminen. Hankesuunnitelmiin kuuluu myös Kantalahti-Alakurtti-Salla tien peruskorjaus ja asfaltointi. Hankkeen rahoittajina ovat Venäjän federaatio ja EU. Kantalahti-Salla rautatien rakentaminen ei kuulu tämänhetkisiin hankesuunnitelmiin. Metsäliiton Kuusamon ostoiesimies ja metsänhoitoesimies Kaarlo Aikio kertoi metsäteollisuuden tämän hetken tilanteesta. Kasvatusmetsien tila Pohjois-Suomessa

Hannu Virranniemi Pölkky Oy:ltä ja pellettiyritystä Taivalkoskelta.

on tällä hetkellä se, että harvennushakkuut ovat osittain jääneet hoitamatta, joten kasvatusmetsät kasvavat pitkää kapeaa runkoa, joista ei ole sahatteollisuuden käyttöön. Tähän olisi puututtava välittömästi. - Tällä hetkellä hakkaamme noin 300 000 m³ metsää ja reservissä on noin 200 000 m³. Jos kasvatusmetsiä ei huolleta, ovat sahojen toimintaedellytykset huononemassa, Aikio sanoi. - 90-luvulla harvennuksia jäi tekemättä laajalta alalta. Jos silloin olisi harvennettu, niin

nyt voisimme saada metsistämme tukkipuuta. Nyt olisi otettava käyttöön koko hakkuukypsä metsä-ala, jotta sahojen toiminta turvataan tulevaisuudessakin. Kehitystä puun toimituskatkoksiin toisivat puuterminaalit, joihin voitaisiin luoda puskurivarastot puuteollisuuden käyttöön. Terminaalien toimintaa pitäisi suunnitella yhteistyössä koko metsäteollisuuden parissa työskentelevien toimijoiden kanssa. Jos metsäteollisuudessa ei tehdä mitään alan ongelmille, pahimmassa tapauksessa runkokoko kokoajan pienee ja tykkyvahinkojen määrä lisääntyy. Harvennusrästejä pitäisi päästä hoitamaan keinolla millä hyvänsä. Tähän toivotaan metsänhoitoyhdistyksiltä aktiivisempaa roolia. Metsänhoitoyhdistysten tehtävänä on neuvontatyö metsänomistajille. Kaikki metsänomistajat joilla on yli 12 ha metsämaata, ovat automaattisesti metsänhoitoyhdistyksen jäseniä. Neuvontatyö on ilmaista yhdistyksen jäsenille.

Sallassa hyvä tilanne

Sallassa metsien tilanne on muuhun Pohjois-Suomen alueeseen verrattuna suhteellisen hyvä, kertoi Sallan metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja Vesa Tennilä. Suurin osa Sallan metsänomistajista osaa käyttää yhdistyksen palveluita. Sallassa metsänhoitoyhdistys on tehnyt harvennushakkuita aktiivisesti 10 vuoden ajan, resursien mukaan. Huolenaiheita Sallassa ja koko Pohjois-Suomen alueen metsäteollisuuden alalla on, että nuorempaa väkeä ei kiinnosta tulla töihin metsäalalle. Pölkky Oy:n varatoimitusjohtaja Hannu Virranniemi totesi, että tuotantoa on vaikea lisätä, koska runkokoko on jo pienentynyt. - Puuta ei saa metsistä liikkeelle hinnallakaan. Yksityiset maanomistajat panttaavat metsätöitä syksyyn, vaikka he saisivat saman hinnan rungosta mihin aikaan vain. -

Tilaisuudessa oli alueen metsäteollisuuden vaikuttajia.

Oulun yliopiston logistiikkaprofessori Jari Juga osallistui seminaariin.

Tieverkosto on huonosti rakennettu jo alun alkaen, ja nyt tiestöjen kunto rapistuu. - Pohjois-Suomen puunjalostus on huolissaan alueen tiestön huonosta kunnosta, eikä asiaan tunnu olevan tulossa muutosta, kertoi Hannu Virranniemi. Yksikään talo ei varmasti jää rakentamatta, vaikka täällä ei kaadettaisi puuta, mutta se olisi tämän alueen ihmisille tappio. - Sahateollisuuden sivutuotteena syntyvä energiapuu tulisi käyttää tehokkaammin energiatalouden käyttöön. Pölkky Oy pystyy tällä hetkellä hyödyntämään tästä vain osan. Osa joudutaan kuljettamaan lähes nol-lakatteella kauas sahoilta, joten energiapuu jää monesti sahan pihalle. Vaihtoehtona olisi, että tuotteet voitaisiin käyttää siellä, missä ne syntyvät. Sahan pihalla voisi olla syötötariffi, jossa tuotettaisiin lämmön ohella myös sähköä. Ryhmätoissa huomioitiin, että paras keino lisätä metsähakkeen käyttöä olisi se, että alueelle löytyisi uusia isoja energian tarvisijoita. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi kaivokset ja niiden jatkojalostus. (KI)

Sukella äänilevyjen maailmaan kirjastossa

Sallan kirjaston työntekijät ovat hakeneet vanhat äänilevyt varastosta uudelleen lainattaviksi. Niitä voi myös kuunnella luku-salissa olevalla levysoittimella. Soittimessa on kuulokkeet, joten muut eivät häiriinny, vaikka kuunneltavana olisi hevirokkia tai Verdin ooppera. Vanhimmat levyt ovat 1950-luvulta ja uusimmat 1990-luvun alusta, jolloin cd-levy syrjäytti älppärit. Satojen levyjen joukossa on harvinaisuuksia ja erikoisuuksia, kuten Esa Pakarisen Pakarock. Tyyllilajeja on laidasta laitaan: poppia, jazzia, bluesia, rokkia, virsiä, kansanmusiikkia ja kymmeniä levyjä lastenlauluja. Hyllyissä on esimerkiksi Hectoria, Vesa-Matti Loirin Eino Leino -tulkinnat ja Juicen ensimmäiset levyt. 1980-luvulla nuoruutensa eläneille on pal-

jon nostalgista musiikkia, kuten Dingoa, Eurythmisiä, Eveä ja Samantha Foxia.

Digitointipalvelua

Kirjasto alkaa tarjota kesällä digitointipalvelua. Asiakkaat voivat digitoida vanhoja VHS-nauhalle kuvattuja kotifilmejä dvd-levylle kirjastossa olevalla laitteella. Kirjaston kesätyöntekijät opastavat laitteen käytössä. Kirjastossa on kirjojen ja musiikin lainaamisen lisäksi muutakin toimintaa. Sieltä voi lainata Innovaatioympäristöt-hankkeen kuntoiluvälineitä henkilöllisyystodistuksella kuukaudeksi käyttöönsä. Kirjastossa on järjestetty myös hyvän vastaanoton saanut kirjastokaraoke ja teemailta puutarhanhoitosta. (tp)

Lapin luonto lääkitsee

Ihmiset ovat jo kauan tienneet, mikä kasvi auttaa mihinkin vaivan. Tämä kansanperinteinen tieto on välillä kadonnut. Nykyihminen pyrkii löytämään helpotusta vaivoihinsa lääkepurkeista. ProAgrian, Lapin 4H-piirin ja MTT:n hankkeiden ja muutamien aktiivisten luonnontuoteyrittäjien kautta ihmisten tietoisuuteen on noussut tietoa myös meidän omien lappilaisten kasvien terveyttä edistävästä käyttömahdollisuuksista.

Miten olisi ”Lapin aloe veran” ratamon lehdistä tehty shampoo tai kuivattuja karpaloita karkkeina. Niitä voi tehdä jokainen itse tai ostaa luontaistuotekaupoista. Luonnontuotteista löytyy helpotusta melkein vaivaan kuin vaivaan. Taustalla on vahva kansanperinteestä lähtevä tieto, ja lisätietoa kerätään edelleen.

ProAgrian Irja Mäkitalo kertoi sukunsa historiaa, kuinka hänen äitinsä neuvoi häntä pienestä pitäen käyttämään luonnontuotteita terveyden hoitoon ja ruoaksi – Puolukka on oivallinen hoito lapsen sammaksen hoitoon, horsman- tai jauhosavikan versoista saa erinomaista sosekeittoa.

Eija Vuorelan mukaan Sallansuussa oli koolla innokas ryhmä Lapin 4H-piirin LUOVA-hankkeen verkostotapaamisen

merkeissä. Päivän teemana oli tutustua luonnontuotteiden hyödyntämiseen osana kosmetiikkatuotteita. Terveystarkastaja Lahja Alajeesiö valotti viranomaisnäkökulmaa kosmetiikkatuotteiden valmistukseen. Yrittäjä Katja Misikangas esitteli teemana olleiden saippuan- ja huulirasvan valmistukseen käytettäviä erilaisia ainesosia. Ryhmä pääsi itse myös keittämään voiteita ja saippuota iltapäivän aikana. Itse tehtyä kataja- ja mesiangervosaippuaa, pihkavoitetta ja huulirasvaa sai jokainen verkostotapaamiseen osallistunut testikäyttöön. Eija kannustaa kaikkia kokeilemaan itse luonnontuotteiden käyttöä. Alkukesällä ovat parhaimmillaan mm. syötävät horsmanversot, voikukanlehdet, -nuput- ja kukat, juolukan- ja apilanlehdet, kuusenkerkät ja monet muut. (KI)

Sallan omat luonnontuotekalan tekijät Eija Vuorela ja Teija Salminen verkostotapaamisessa Sallansuussa 20.5.

Koivu Betula

Rohtona käytetään lehtiä ja mahlaa. Lehdet kerätään ennen juhannusta ja kuivatetaan tai pakastetaan. Mahlaa juoksetetaan keväällä koivun kylkeen tehtävästä reiästä tai taittamalla oksa. Koivun kyljessä kasvaa myös pakurikäppää, joka voidaan irrottaa esim. kirveellä tai vesurilla. Muistathan, että tarvitset aina maanomistajan luvan, kun otat puusta osia.

Koivuissa vaikuttavia aineita ovat

mm. flavonoidit, eteeriset öljyt, saponiinit, pyrokatekiiniparkkiaineet, C-vitamiini, triterpeenialkoholit ja mineraalit. Pakuri on voimakas adaptogeeni ja toimii antioksidanttina elimistössä.

Koivun ominaisuuksia ja hoidettavat vaivat: edistää virtsan-, hien- ja sapeneritystä, reuma, kihti, munuaisvaivat, virtsarakkovaivat, alentaa verenpainetta, on antiseptinen ja supistava.

Hyvinvointia Lapin luonnosta -verkostotapaamisessa kävijät pääsivät valmistamaan itselleen pihkavoitetta (yläkuva), huulirasvaa (kuva keskellä) sekä yrttisaippuaa (alakuva). Näitä tuotteita jokainen pystyy valmistamaan omassa kodissaan.

KUUSENKERKKÄJUOMA

4 l vettä
2 l kuusenkerkkiä
0,5 kg sokeria
25 g sitruunahappoa

Laita kuusenkerkät kulhoon ja kaada päälle kiehuvaa vettä. Lisää sitruunahappoa ja anna seoksen jäähtyä yön yli. Siivilöi juoma ja lisää sokeri. Kiehauta. Kun juoma on jäähtynyt, pullota se ja siirrä jääkaappiin. Juoma säilyy kylmässä kaksi viikkoa.

Kuusenkerkissä on runsaasti C-vitamiinia, ja juoma estää flunssaa ja väsymystä. Sitä voi myös pakastaa jääpaloiksi.

KUUSENKERKKÄHUNAJA

1 kg suomalaista hunajaa
250g kuusenkerkkiä

Murskaa kuusenkerkät tehosekoittimessa ja lisää ne kerroksittain hunajan kanssa tiiviskantiseen lasipurkkiin. Kääntelee purkkia ylösalaisin päivittäin noin 2 viikon ajan (huoneenlämpö), siivilöi kerkät pois ja purkita. Säilytä jääkaapissa. Käyttöaika on useita kuukausia. Helpottaa yskänärästyä.

Kuusi Picea abies

Hyödynnettävät osat:

- ☐ Kerkät (vuosikasvaimet)
- ☐ Pihka

Perinteinen käyttö:

- ☐ Neulas ja kerkkäteet sisäisesti keripukkiin, yskänlääkkeeksi, reumaan, kihtiin, vatsa- ja virtsaamisvaihoihin.
- ☐ Pihka haavanhoitoon ja suuhygienian parantamiseen

Tieteellinen näyttö:

- ☐ Kuusenpihkapohjaisen salvan teho painehaavojen (makuuhaavojen) hoidossa on osoitettu.

Maisemanhoito alkaa katsauksella historiaan

Muistatko, millainen oli lapsuutesi kotikylän maisema? Vuosikymmeniä sitten maatalous piti kylämaisemat elävinä ja avoimina. Maatalouden vähennyttyä on pitänyt keksiä muita keinoja, ja niitä on Sallassa etsitty ja käytetty jo vuosien ajan niin omaehtoisesti kuin hankkeiden kautta.

Lampaat hoitavat maisemaa Kellošelässä.

Viihtyisät kylänraitit ja kauniit maaseutumaisemat ovat kylien tärkeimpiä vetovoimatekijöitä niin asukkaiden viihtyvyyden kuin alueiden elinkeinotoiminnan kehittämisen kannalta.

Sallan kyläympäristöt kuntoon –hankkeessa kylille laaditaan niiden omien lähtökohtien mukaisia maisemanhoito- ja ympäristösuunnitelmia. Viime kesänä syntyi seitsemän suunnitelmaa, ja niiden toteuttamista jatketaan tänä vuonna.

Tänä kesänä suunnitellaan muiden muassa Kursun ja Kellošelän kyläympäristöjen kunnostamista, kertoo projektipäällikkö Heta Aatsinki.

Tarkoitus on, että kyläläiset itse etsivät arvokkaita kohteita ja kunnostettavia maisemia.

Sen jälkeen kokoamme asiat yhdessä, ja minä etsin sopivia rahoitus- ja toimenpitemahdollisuuksia sekä yhteistyökuvioita, hän kertoo.

Kohteet voivat olla esimerkiksi kylämaiseman kannalta merkittäviä pelto-, niitty- tai metsäalueita, vesistöjä tai vanhoja rakennuksia.

– Ympäristöhoidon suunnittelutyö kannattaa aloittaa aina katsauksella historiaan, siihen millainen kylämaisema on ja miten se on muuttunut. Kyläläisillä on paras paikallistuntemus. Suurena apuna tässä työssä ovat kylällä pitkään eläneet asukkaat sekä vanhat valokuvat. Historiakatsauksen jälkeen on hyvä miettiä yhdessä, mitä kylämaisemalta halutaan ja mitkä ovat tärkeitä

asioita, Aatsinki sanoo.

Suunnitelman tuloksena kyläläiset saavat käytännönläheiset ohjeet kylämaiseman kunnostamiseen ja hoitoon. Tieto oman kylän luonnon ja maiseman arvoista motivoi myös niiden hoitamiseen.

Maisemalaidunnus on yksi ratkaisumalli kylämaisemien pelastamiseksi. Eläimet paitsi hoitavat tehokkaasti maisemaa myös lisäävät kylän vetovoimaisuutta. Naudat, lampaat ja hevoset ovat tehokkaimpia maisemanhoitajia.

Maisemanhoito- ja kunnostuskohteisiin on tarjolla erilaisia rahoitusmuotoja.

Viljelijät ja paikalliset yhdistykset voivat hakea rahoitusta maisemanhoitoon maatalouden ympäristötuen erityistukien kautta. Lisäksi kylien rakennusperinteen kunnossapitoon ja korjauksiin on mahdollista hakea avustusta useilta eri tahoilta.

– Hankkeen aikana hoito- ja kunnostussuunnitelmat sekä yhteistyökuviot eri toimijoiden välillä valmistellaan niin pitkälle, että rahoituksen hakeminen on toimijoille helppoa, Aatsinki rohkaisee.

Hanke kestää syyskuun loppuun saakka, ja sen kohderyhmänä ovat Sallan kylät ja kyläalueet, kylissä toimivat seurakunnat ja yhdistykset, kylien asukkaat ja mökkiläiset sekä lähialueen yritykset. Hanketta rahoittaa Lapin Ely-keskus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Kylien ympäristöhoito -seminaari Sallan Paloperällä 8.7. kello 10 alkaen, kylätalo Kinttaanpirtillä.

Ilmoittautuminen 27.6. mennessä Heta Aatsingille, puh. 040-5222 549 tai heta.aatsinki@salla.fi

Kylämaisema Kursusta.

Salmivaaraan talkoiltiin leikkikenttää

Salmivaaralaiset pystyttivät viime viikonloppuna talkoilla leikkikentän kylälle. Entiselle pelikentälle nousi kaksi keinua, kiipeilyteline-liukumäki, keinulauta ja karuselli. Talkoohenki on noussut kylässä uudelleen: rakennelmia ja niiden pohjia tekemässä oli noin 25 henkeä.

Leikkikentälle on tulossa vielä hiekkalaatikko ja tasapainopuomi, ja pelikentälle tulee jalkapallomaalit ja koripallokori.

Paikalle rakennetaan myös penkit ja pöytä. Tavoitteena on tehdä paikasta kyläläisten kohtauspaikka, jossa voidaan pitää esimerkiksi tapahtumia lapsille ja peli-iltoja aikuisille.

Salmivaarassa asuu vakituisesti toista kymmentä lasta, ja kylässä vierailevia lapsenlapsia on kymmeniä.

Rahoitusta leikkikenttään on haettu 75 prosenttia Pohjoisimman Lapin Leader ry:n Kehittyvät kylät -kordinaatiohankkeen alahankkeesta. Talkootyön avulla kyläseuran omavastuuosuus pieneni noin 550 euroon.

Leikkivälineet ovat Lappsetin, eli ne ovat laadukkaita ja julkiseen käyttöön tarkoitettuja. Kentän viimeistelytöitä tehdään vielä tulevina viikkoina.

Kaikki ovat tervetulleita leikkimään kentälle. Paikka sijaitsee reilut sata metriä

Salla-Kemijärvi-tiestä, joten siinä on myös ohikulkijoiden helppo piipahtaa lastensa kanssa. (tp)

Salmivaaralaiset osallistuivat joukolla leikkikenttätalkoisiin.

Vuodet eivät ole veljiä keskenään

Tämän todistavat Kauko Kellokummun ottamat kuvat täsmälleen samalta paikalta samana päivänä kahtena eri vuonna peräkkäin. Tuomi kukki viime vuonna aikaisemmin kuin tänä vuonna.

Sallan Asemapuisto 31.05.2010

Sallan Asemapuisto 31.05.2011

Kursun Koiramarkkinat kestää koko kesän

Kesäkuussa pelataan bingoa kolmena keskiviikkoina 15.6., 22.6. ja 29.6. klo 18 - 20.

Kahvila ja kirpputori ovat avoinna klo 18 - 20

Heinäkuussa Kursun kylätalolla

Ti 5.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18
Lauluilta Kursun kylätalolla klo 18

Ke 6.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 20
ja Bingo klo 18 - 20

To 7.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18

Ti 12.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18
Vastantekoa klo 12 - 15 Aino ja Unto opettavat latomista ja siteenvääntöä, koko kylänväki sekä kaikki lomalaiset kertomaan juttuja ja tarinoita

Ke 13.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 20
ja Sauna - Bingo klo 18 - 20

To 14.7 Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18

Pe 15.7. Lauuilta Isäntä Matissa Lapajärvellä klo 18

Lauluraito Viisikko ja Lauri Luttinen

Ti 19.7. Kursun kyläseura Salla-päivillä
Ke 20.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 20 ja Kursulaisen Leipä - Bingo klo 18 - 20

To 21.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 20
Muistellaan menneitä ja kerrotaan kaskuja klo 18

La 23.7 Kursun koiramarkkinat klo 12 - 15

Ti 26.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18
Ke 27.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 20 Herkku - Bingo klo 18 - 20

To 28.7. Kirpputori ja kahvila klo 12 - 18
Lauluhetki Isäntä Matissa Lapajärvellä klo 17 Eero Kuikanmäki

Elokuussa joka keskiviikko Bingo klo 18 - 20

Eikä sitä toki joutetaakaan muuta tekemään, ku hillastamaan Rentouttavaa kesää kaikille

Senioritanssissa iloisia rytmejä ja hyvää seuraa

Sallan senioritanssijoiden ryhmä täyttää tänä vuonna kymmenen vuotta. Ryhmä sai alkunsa Tuula Klocken kiinnostuksesta harrastusta kohtaan. Ryhmässä tanssivat Aino Pyhäjärvi, Ulla Harju, Tilma

Ahola, Aulikki Riikonen, Tilma Siivola, Kerttu Iivari, Elsa Rantonen, Airi Iisakkala, Anneli Kunnari, Aini Viitala, Ritva Vesterinen, Elvi Hänninen, Inga Kunnari ja Anja Kurki.

Ryhmä vietti 10-vuotistanssiaisia toukokuussa. Savukosken ja Kemijärven senioritanssijat olivat juhlassa vieraina. Naapuripaikkakuntien ryhmissä on mukana myös miehiä, ja myös Sallan senioritanssijat toivottavat miehet tervetulleeksi mukavan liikunnan pariin hyvän musiikin tahdissa. Ryhmä jatkaa syksyllä kansalaisopiston piirinä, ja uudet tanssijat ovat tervetulleita. Senioritanssissa ei tarvita paria. (tp)

Luontokuva

Kuva: Olli Särkelä

Helmipöllöt Vaadinselästä.
Kotosallaan voi tarjota julkaistavaksi omia luontokuvia.
kotosalla@salla.fi tai soita puh. 040-508 8518.

Ulos syömään!

Kesäajan ruokailupaikkoja Sallassa:

Lounaskahvila Johanna, Postipolku 2(2.krs),
puh.044-2547741
ma-pe 9-16, lounasaika 11-15

Pizzeria Akkavaara, Myllytie 1, 98900 Salla,
puh.016-832477
ma-pe 10-20
la 11-20
su 12-20

Poropuisto, puh. 016-837771
Kahvio avoinna
ma-su 12-16 (heinäkuun 15pv:n asti, siitä eteen
päin Poropuisto on avoinna ma-su 11-17)
Tähtikota tilauksesta

Revontuli, puh 016-879711
(20.6 alkaen) ma-su 17-21 á la carte ravintola

Ravintola Kiela, Sallatunturi puh 016-831931
avoinna joka päivä klo 8-22
á la carte ravintola avoinna klo 17-21
Papana bubu avoinna klo 9-22

Sallinen maja Hautajärventie 32, 98900 Salla
puh. 040 1803829
avoinna ma-pe 11-16, la-su suljettu

Tunturigrilli, Ruotsalaistentie 1,98900 Salla
ma-to 10-18, pe 10-03
la 18-03, su12-18

Tapahtumat

- 22.06.2011: Bingoa Kursun kylätalolla
Kahvila ja kirpputori avoinna klo 18-20.
- 22.06.2011: Haitarimusiikkia Salla-torilla
- 24.06.2011: Naruskajärven juhannusjuhlat alk. klo 12.00
- 24.06.2011: Juhannustanssi: Levottomat
Sallatunturi, Keloravintola
Juhannustanssit sään salliessa terassilla
- 24.06.2011: Juhannuskokko Sallatunturissa
Juhannuskokko sytytetään 24.6. klo 21.00
Sallatunturin rinteellä, Keloravintolan läheisyydessä.
- 29.06.2011: Bingoa Kursun kylätalolla
Kahvila ja kirpputori avoinna klo 18-20.
- 29.06.2011: Muistojen lauluja -yhteislauluilta
Sallan sota -ja jälleenrakennusajan museolla klo 18.
- 02.07.2011: Lavatanssit: Eero Aven
- 04.07.2011: Sallan 37.musiikkileiri
Sallan musiikkileiri järjestetään perinteisesti
Sallan Lomakodilla.
Tänä vuonna mukana uudet musiikinopettajat.
- 05.07.2011: Kursun kylätalolla kirpputori ja kahvila
Kirpputori ja kahvila avoinna klo 12-18
- 06.07.2011: Kursun kylätalolla kirpputori ja kahvila
Kirpputori ja kahvila avoinna klo 12-20.
Bingo klo 18-20.
- 07.07.2011: Kursun kylätalolla kirpputori ja kahvila
Kirpputori ja kahvila avoinna klo 12-18.
- 08.07.2011: Kylien ympäristöhoito-seminaari
Paloperällä Kinttaan pirtillä alk. klo 10
- 09.07.2011: Paloperäpäivä. Kinttaan pirtillä alk. klo 13.
Kansanedustaja Hanna Mäntylä vierailee.
- 09.07.2011: Musiikkileirin päätöskonsertti
Musiikkileirin päätöskonsertti Sallan jäähallissa klo 18.
Esiintyjinä Stalingrad Cowgirls.
- 09.07.2011: Lavatanssit Vallovaaran lavalla: Levottomat
- 10.07.2011: Vittikko-Varvikon kylätapaaminen

Ennakkotietoja Sallaviikon tapahtumista sivulla 10

**Katso kevään tapahtumat: www.salla.fi (loma.salla.fi/fi/tapahtumat)
Facebookissa kohteessa Sallan kulttuuri ja vapaa-aika**

NUORTEN LIIKUNTALEIRI

Sallan nuorisotoimi ja liikuntatoimi järjestävät 12-15-vuotiaille tytöille sekä pojille liikuntaleirin Sallan lomakodilla 8.8-11.8.2011. Leirin hinta on 30€. Sisältää majoituksen ja ruoat koko leirin ajalta.
Ohjelmaan kuuluu erilaista mukavaa liikuntaa ja yhdessäoloa.
Paikkoja on rajoitetusti joten varaa paikkasi nopeasti!
Ilmoittautumiset viimeistään 8.7.2011 Kristina Lehtolalle puhelimitse 0400 218 182.